

104486

Kapitulasjon

Major Langeland skriver i sin bok «Dømmer ikke», unnlåtelsen av å mobilisere var en utilgivelig feil av Nygaardsvolds regjering og var årsak til all vår ulykke.

Regjeringen og politikere fra alle partier, holdt et militært angrep fra tysk side som utenkelig. Tyske flåtestyrker ville aldri komme forbi den mektige allierte flåte. Trodde man.

Etter «Altmark»-affæren, som viste Norges manglende vilje til streng nøytralitet, måtte man regne med at de allierte på nytt ville foreta aksjoner i norske farvann. Malmtrafikken var en torn i øyet på de små nasjoners beskyttere. Regjeringen mottok da også noter i denne forbindelse.

Årsaken til den hårdnakkede motstand fra regjeringen til å mobilisere var selvsagt at de regnet ikke med angrep fra Tyskland som noen trussel. Det ville de allierte ta seg av. Og mobiliseringen ville da bli rettet mot de allierte som vi ikke under noen omstendighet måtte komme i krig med. Slik la regjeringen landet åpent for tysk okkupasjon.

8. april er det møte i Stortinget. Gabriel Moseid tar ordet «for alt hvad vi vet kan vi være blandet opp i krigen før vi forlater denne sal». Uttalelsen ble møtt med høy-røstet latter både fra statsråder og stortingsmenn. Der satt det sannelig ikke mange statsmenn av format. Jeg synes å huske å ha lest at forsamlingen satt å diskuterte høstens valg i disse skjebnetimer for Norge.

I statsråd 7. juni ble det fastslått at det var umulig for Norge å fortsette krigen. General Ruge fikk skriftlig fullmakt til å inngå kapitulasjonsavtale. Hovedavtalen ble underskrevet i Trondheim av oberst Buschenhagen på tysk side og oberstløytnant Roscher Nielsen på norsk.

Avtalen begynner slik: Die gesamten Norwegische Streitkräfte .... For å få dømt frontkjempere og NS-medlemmer måtte man selvsagt bruke noen prokuratorknep. og. oversatte die gesamten

med uttrykket de samlede styrker. Die gesamten betyr jo som enhver skolegutt vet samtlige.

Oberst Buschenhagen er blitt intervjuet om det norske rettsvesens definisjon av uttrykket. Han hadde bare en glose til overs: «Unnsinn», skrev han. Uttrykket betyr litt av hvert på norsk. Vi kan ta med vås, vrøvl, sludder, tøv osv.

5.7.1940. Telegram til det svenske utenriksdepartement: «Regjeringen har intet å innvende mot at norske soldater vender hjem. Krigen er slutt. Johan Nygaardsvold.»

Realist.

AD 24/8-93